

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af barselsudligningsloven

(Optagelse af selvstændigt erhvervsdrivende i barselsudligningsordningen og justering af klageadgang)

2. oktober 2020

J.nr. 2020 - 7432

CAL

Mette Stisen Flyger

Indledning

Lovforslaget blev sendt i høring den 4. september 2020 med frist den 23. september 2020.

Følgende høringsberettigede organisationer har afgivet høringssvar: Akademikerne, Barsel.dk/ Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Artist Forbund, Danske Fysioterapeuter, Dansk Journalistforbund (DJ), Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Kvinderådet, Lederne/Virksom og SMVdanmark.

Advokatsamfundet, Forhandlingsfællesskabet og Institut for Menneskerettigheder (IMR) har afgivet høringssvar, men uden at have bemærkninger til lovudkastet.

Følgende organisationer har haft lovudkastet i høring uden at afgive høringssvar: Adoption og Samfund, Arbejdsløshedskassen ASE, Business Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Dansk Teater, Danske A-kasser, Det Faglige Hus, Dansk Erhverv, Dansk Industri (DI), Dansk Kvindesamfund, Dansk Musikerforbund, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske A-kasser, Danske Advokater, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Foreningen Far, Foreningen Mistet Barn, Frie Funktionærer, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A), Ingeniørforeningen (IDA), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), KL, Kristelig Arbejdsgiverforening (KA), Kristelig Fagbevægelse (KRIFA), KVINFO, Landsforeningen Spædbarnsdød, Lederne, Producentforeningen, Sundhedskartellet og Udbetaling Danmark.

Generelle bemærkninger

Akademikerne, DA, Dansk Artistforbund, Dansk Journalistforbund, Danske Fysioterapeuter, FH, Lederne/Virksom, Kvinderådet og SMVdanmark støtter generelt op om en barselsudligningsordning for selvstændige.

Lederne/Virksom fremhæver, at lovforslaget ikke kan stå alene i arbejdet med at få flere kvindelige iværksættere. Lederne/Virksom ser derfor gerne, at lovforslaget eksempelvis følges op af bedre muligheder for fleksibel børnepasning.

Akademikerne lægger i den forbindelse vægt på, at ordningen kan skabe incitament for kvinder til at blive selvstændigt erhvervsdrivende, og at initiativet understøtter vækst, innovation og beskæftigelse i Danmark.

DA bemærker, at det er en udfordring, at kun få kvinder vælger at drive selvstændig virksomhed, og at ordningen givetvis vil være en fordel for nogle selvstændige, da det ikke i samme grad vil være en økonomisk ulempe at holde barselsorlov. **DA** bemærker derudover, at det er positivt, at der er overensstemmelse mellem gruppen af selvstændige, der skal henholdsvis bidrage og modtage penge fra Barsel.dk.

Dansk Artistforbund bemærker, at økonomiske forhold omkring en længerevarende barsel har stor betydning for, hvor længe man som selvstændig tillader sig at holde barsel, hvorfor selvstændige vil have god gavn af at blive omfattet af barseludligningsordningen.

Dansk Journalistforbund kvitterer for, at der er blevet lyttet til den alliance af aktører, som bragte emnet op, og bemærker, at forslaget gavner både ligestillingen mellem mænd og kvinder samt dansk iværksætteri.

Danske Fysioterapeuter bemærker, at det ikke er rimeligt, at udsigt til økonomisk usikkerhed skal afholde – især kvinder – fra at blive selvstændige, og mænd med selvstændig virksomhed fra at holde barsel. De bemærker i den forbindelse, at barseludligningsloven er et stort skridt i den rigtige retning.

FH bemærker, at ordningen er et skridt i den rigtige retning, og at det både er godt for ligestillingen, men også i forhold til at styrke kinders mod og lyst til at blive selvstændig.

Kvinderådet bemærker, at barseludligningsordningen kan være med til at fjerne barrierer for kvindelige iværksættere, og at give mænd med egen virksomhed større incitament til at holde orlov, når de bliver fædre. Kvinderådet gør i den forbindelse opmærksom på, at kun hver 4. iværksætter er kvinde, og at særligt unge kvinder mangler i statistikken. De bemærker samtidig, at mænd, der er selvstændigt erhvervsdrivende hører til blandt dem, der holder kortest orlov, når de bliver fædre.

SMVdanmark bemærker generelt, at lovændringen er med til at fjerne en barriere fra kvinder, der har ønske om både iværksætteri og børn, og giver selvstændige mænd økonomisk mulighed for at afholde barsel. SMVdanmark bemærker endvidere, at loven er et skridt i den rigtige retning for ligestillingen mellem selvstændige og lønmodtagere, og at de håber, det er første lov i en række, der vil tage op-gør med rettighedsgab.

Bemærkninger til lovforslaget

Målgruppen

FH bemærker, at det er vigtigt, at kun den i forslaget afgrænsede målgruppe opkræves bidrag/omfattes af ordningen. **FH** bemærker også, at det ikke fremgår, hvordan man forholder sig til selvstændige med selskabsform, herunder i forhold til

at selvstændige, der driver virksomhed med selskabsform (IVS, APS og A/S) allerede er omfattet af Barsel.dk, da de anses som ansatte. **FH** bemærker på den baggrund, at det bør fremgå, om selvstændige med selskabsform fortsat bidrager og søger som lønmodtagere.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Af lovforslaget fremgår det, at kun personer, som må anses for at have selvstændig erhvervsvirksomhed som deres hovedbeskæftigelse, vil blive opkrævet bidrag til Barsel.dk. Betingelsen om udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed som hovedbeskæftigelse anses for opfyldt, hvis den pågældende ikke i samme regnskabsår har personlig lønindkomst, der overstiger det samlede resultat fra udøvelsen af selvstændig erhvervsvirksomhed.

Såfremt man ud fra ovennævnte afgrænsning anses for at være lønmodtager, vil man ikke være bidragspligtig.

For så vidt angår spørgsmålet om selskabsformens betydning bemærker Beskæftigelsesministeriet, at den bidragspligtige personkreds fastlægges på baggrund af CPR-numre. Som dokumentation for det samlede resultat fra selvstændig virksomhed vil Barsel.dk således anvende told- og skatteforvaltningens oplysninger i årsopgørelsen for det seneste indkomstår, som er indberettet på CPR-nummer.

Bemærkningerne har derfor ikke medført justeringer i lovforslaget.

Kompensationen

Akademikerne bemærker, at kompensationen, der udgør forskellen mellem barseldagpenge og den selvstændigt erhvervsdrivendes årsindtægt omregnet til en timesats, vil medføre en forskel for de selvstændige set i forhold til lønmodtagere. Dette skyldes, at der for selvstændige ikke tages udgangspunkt i den aktuelle indtægt. **Akademikerne** foreslår på den baggrund, at selvstændige kan dokumentere, at beregningsgrundlaget er steget i forhold til sidste års indtægt.

Tilsvarende bemærker **Danske Fysioterapeuter**, at selvstændige, der starter egen virksomhed som nyuddannede, ikke vil få gavn af ordningen, hvis grundlaget for udbetalingen er indkomståret, hvor de var helt eller delvist studerende. Endvidere bemærker **Danske Fysioterapeuter**, at selvstændige, der i året, der danner grundlag for beregningen, har haft bibeskæftigelse, er dårligere stillet, hvorfor der bør tages højde for selvstændige, der overgår fra at være deltidsansatte til at være selvstændige på fuld tid.

Ligeledes bemærker **Dansk Journalistforbund** og **FH**, at det bliver relativt vanskeligt for nystartede selvstændige at få del i ordningen, da det tager tid, inden et årsregnskab er klar, og da indtægten i en nystartet virksomhed kan variere. **Dansk Journalistforbund** foreslår derfor, at der gives mulighed for at selvstændige kan indsende en revisorerklæring for den periode, der er afviklet i virksomheden. **FH** bemærker, at ministeriet tidligere har oplyst SF, at revisorerklæringer vil godtages, men at dette ikke fremgår af lovforslaget.

Lederne/Virksom bemærker, at det ikke fremgår tydeligt, hvordan indkomsten for målgruppen efter § 3 a om kompensationsberettigede opgøres, og hvilke elementer

der indgår i opgørelsen. **Lederne/Virksom** bemærker endvidere, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 3 b om fastsættelsen af compensationen, at beregningsgrundlaget alene omfatter den del af indkomsten, der hidrører fra erhvervs-mæssig virksomhed.

Lederne/Virksom gør opmærksom på, at dette vil medføre en latent risiko for, at selvstændige, der både udfører selvstændig virksomhed efter faktura og tillige udfører opgaver, der honoreres som A- eller B-indkomst, bliver udelukket fra at modtage barselsdagpenge, eller kun får ret til nedsat dagpengebeløb. **Lederne/Virksom** mener på den baggrund, at det bør fremgå af lovforslaget, hvordan og hvilken indkomst, der indgår i opgørelserne.

Kvinderådet bifalder, at selvstændige kan få compensation, uden at have indbetalt til fonden, da mange er almindelige lønmodtagere, inden de tager springet ud i at blive selvstændige på fuld tid. Det er med til så vidt muligt at fjerne barrierer ved overgangen fra forskellige dele af arbejdsmarkedet.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Det er en grundpræmis i lovforslaget, at retten til compensation fra barselsudligningsordningen er betinget af, at den selvstændige har ret til barselsdagpenge efter barselsloven.

Retten til compensation beregnes på baggrund af oplysninger indhentet af Udbetaling Danmark i forbindelse med den selvstændigt erhvervsdrivendes ansøgning om barselsdagpenge. Det fremgår af lovbemærkningerne til § 3 b, at beskæftigelsesministeren fastsætter regler om, hvilke indtægter, der indgår i den selvstændigt erhvervsdrivendes årsindtægt. Reglerne fastsættes i barselsudligningsbekendtgørelsen og vil angive, at de indtægter, der indgår i årsindtægten vil svare til bestemmelserne om selvstændiges overskud af virksomheden i bekendtgørelsen for beregning af barselsdagpenge. Dette flugter også med lovforslagets forudsætning om, at ordningen tager afsæt i de gældende barselsdagpengeregler.

Bemærkningerne har derfor ikke medført justeringer i lovforslaget.

Hvis den selvstændigt erhvervsdrivende har drevet virksomhed i en kortere periode, således at selvangivelse som selvstændigt for et helt regnskabsår ikke er indgivet, anvendes i stedet den seneste årsopgørelse som lønmodtager, eller et revisorattesteret regnskab for virksomheden for et helt år opgjort efter samme principper som årsopgørelsen. Dette er præciseret i lovbemærkningerne.

Kompensation/refusion til den, der først afholder orlov

Akademikerne bemærker, at refusion til den arbejdsgiver, der først udbetaler løn under orlov efter barselslovens regler eller den udøver af selvstændig virksomhed, der først afholder orlov efter barselslovens regler, i praksis medfører, at refusion ikke er en mulighed for fædre og med-mødre, hvor moren holder barsel først. Ligeledes bemærker **Danske Fysioterapeuter**, at det potentielt vil kunne afholde nogle – særligt fædre – fra at afholde barsel. **Akademikerne og Danske fysioterapeuter** foreslår derfor, at begge forældre får adgang til refusion.

Akademikerne angiver samtidig, at fordelingen af barsel imellem forældrene er en af de vigtigste faktorer for at fremme ligestilling. **Akademikerne** mener derfor, at dette princip er afgørende for at fremme ligestillingen på arbejdsmarkedet.

Kvinderådet skriver, at de går ud fra, at lønkomensation er mulig under fædreorlov.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Reglen om, at refusion/kompensation udbetales i henhold til orlovens tidsmæssige afholdelse skal ses i lyset af, at refusionsperioden/kompensationsperioden i barselsudligningsordningen i mange tilfælde vil være kortere end de perioder, hvori lønmodtagere på orlov vil få udbetalt løn – eller for de selvstændigt erhvervsdrivendes vedkommende barselsdagpenge.

Refusion og kompensation udbetales således efter et først-til-mølle-princip. Med forslaget præciseres det, at dette først-til-mølle-princip relaterer sig til den tidsmæssige afholdelse af orlov og ikke til tidspunktet for indgivelse af anmodning til Udbetaling Danmark eller en offentlig myndighed om (at indtræde i lønmodtagerens ret til) barselsdagpenge. Det betyder, at hvis den ene forælder er lønmodtager og den anden forælder er selvstændig, så vil der både være en arbejdsgiver og en selvstændig, der vil bruge klip på klippekortet. Dette er præciseret i lovbemærkningerne.

Det bemærkes i øvrigt, at det er muligt at få kompensation under orlov efter barselslovens regler – dermed også i forbindelse med en fædres og medmødres fravær i 2 uger efter fødslen.

Bidrag fra de selvstændige

DA gør opmærksom på, at loven som udgangspunkt er en ulempe for selvstændige, da de forpligtes til at betale et årligt bidrag, uanset om de selv vil få behov for fonden. **DA** bemærker i den forbindelse, at bidraget vil svare til en halv procent af årsindtjeningen, for en selvstændig, der præcis opfylder betingelserne for maksimal dagpengeret. Efter **DA**'s opfattelse bør dette ikke bagatelliseres – særligt for de mindre virksomheder.

ATP/Barsel.dk bemærker, at de – i lyset af erfaringerne fra den tidligere ordning for selvstændige – har haft fokus på afgrænsningen af den bidragspligtige kreds, så kun personer, der reelt anses som selvstændigt erhvervsdrivende, vil opkræves bidrag. **ATP/Barsel.dk** har i den forbindelse noteret, at bidragspligten beror på objektive kriterier, og at bidragskredsen er begrænset til personer med en vis årsindkomst, og som har selvstændig erhvervsvirksomhed som hovedbeskæftigelse.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Barselsudligningsordningen er etableret som en selvfinansierende ordning på baggrund af bidrag fra private arbejdsgivere. Denne forudsætning ændrer lovforslaget ikke på, hvorfor det har været en forudsætning også for aftalepartierne, at selvstændige vil skulle bidrage til finansieringen af ordningen på lige fod med de private arbejdsgivere. Det betyder, at selvstændigt erhvervsdrivende er med til at finansiere en forbedring af barselsvilkårene for de selvstændigt erhvervsdrivende, der afholder barsel, for dermed at styrke incitamentet for at afholde barsel – og for at starte selvstændig virksomhed.

Bemærkningerne har derfor ikke medført justeringer i lovforslaget.

Administrative omkostninger

DA bemærker, at formålet med barselsfonden for private arbejdsgivere skal sikre, at arbejdsgivere ikke fravælger unge kvinder, mens formålet for selvstændige er at yde økonomisk bidrag til selvstændige, der afholder barselsorlov. **DA** bemærker i den forbindelse, at man skal være opmærksom på ulemperne, herunder at fonden kan være en dyr løsning. **DA** mener på den baggrund, at omkostninger som følge af selvstændiges optagelse i Barsel.dk bør evalueres løbende.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Beskæftigelsesministeriet har i arbejdet med at udmønte den politiske aftale om bedre barselsvilkår for selvstændige vurderet, at det var mest hensigtsmæssigt at lade selvstændige optage i Barsel.dk-ordningen for på den måde at benytte en allerede velfungerende ordning. Dermed undgås også at oprette en ny selvstændig ordning, som ville have en forholdsvis begrænset volumen, og som derfor også ville kunne blive administrativ tung.

Bemærkningerne har derfor ikke medført justeringer i lovforslaget.

Evaluering

Kvinderådet bemærker, at de ser frem til en evaluering af lovændringen. Ligeledes bemærker **Lederne/Virksom**, at det er vigtigt, at man fastsætter en evaluering af ordningen efter fx to år for at sikre, at loven lever op til formålet. Hvis ordningen ikke får flere iværksættere til at holde barsel eller får flere kvinder til at blive selvstændigt erhvervsdrivende, vil den nye ordning blot føre til en omfordeling til almindelige lønmodtagere i barsel.dk, hvilken i sidste ende kan få færre til at blive selvstændige.

ATP/Barsel.dk bemærker, at Skattestyrelsen har vurderet kredsen til under 100.000 personer, og at Skatteforvaltningen vil have mulighed for at begrænse personkredsen, som oversendes til Barsel.dk til personer, der har indberettet et overskud fra selvstændig virksomhed over den maksimale barselsdagpengesats.

ATP/Barsel.dk bemærker endvidere, at dette vil indebære, at Barsel.dk modtager og skal behandle oplysninger om personer, der ikke skal opkræves bidrag hos, men at behandlingen har et lovligt formål.

ATP/Barsel.dk bemærker endelig, at Barsel.dk skal opkræve bidrag én gang årligt i oktober. Placeringen af opkrævning i oktober er fastsat under hensyn til hvornår de selvstændigt erhvervsdrivendes årsopgørelser ligger klar. **ATP/Barsel.dk** gør opmærksom på, at Barsel.dk og Beskæftigelsesministeriet har aftalt at evaluere om der er behov for at foretage yderligere tiltag eller ændringer for at sikre, at alle personer, der skal betale bidrag, opkræves, i oktober 2021.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Beskæftigelsesministeriet har noteret sig ønsket om en evaluering af ordningen og bemærker, at Beskæftigelsesministeriet løbende vil se på, om der skulle vise sig behov for at justere ordningen.

Øvrige emner

Barselsdagpengesystemet

Akademikerne bemærker, at barselsudligningsordningen ikke løser de underliggende udfordringer, der er for selvstændige og kombinatorer i barselsdagpengesystemet. **Akademikerne** og **FH** angiver, at både forudgående og sideløbende beskæftigelse bør medregnes i vurderingen af, om en selvstændig er berettiget til barselsdagpenge. **FH** bemærker i den forbindelse, at det skal gælde for både sideløbende lønindkomst, honorar og/eller overskud af virksomhed.

Akademikerne bemærker endvidere, at selvstændige kan have svært ved at dokumentere, at de har arbejdet frem til seneste måned forud for fraværet, da den selvstændige ikke selv er herre over, hvornår arbejde og fakturaer m.v. kommer.

Akademikerne og **FH** foreslår på den baggrund en revision af reglerne for barselsdagpenge.

Derudover bemærker **Dansk Artistforbund** og **Dansk Journalistforbund**, at man med afsæt i denne ordning med tiden kan arbejde på at få kombinatorer med i ordningen, samt at få honorarmodtagere med. **Dansk Journalistforbund** bemærker i den forbindelse, at man med lovforslaget kun kommer halvt i mål, og at der hurtigst muligt bør prioriteres nye drøftelser om at få øvrige grupper med i ordningen.

Kvinderådet bemærker, at de ser frem til en drøftelse af eventuelle justeringer fx med henblik på at ordningen også kan omfatte kombinatorer.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Beskæftigelsesministeriet noterer sig ønsket om at ændre barselsdagpengeregler for selvstændige, men bemærker, at det har været en forudsætning i finanslovsaftalens initiativ om bedre barselsvilkår for selvstændige, at en ny ordning skulle bygge på de gældende barselsdagpengeregler. Det ligger derfor uden for rammerne af dette lovforslag at udvide kredsen af dagpengeberettigede.

Bemærkningerne har derfor ikke medført justeringer i lovforslaget.

Samspil med øremærket forældreorlov til fædre

DA bemærker, at det i forbindelse med den kommende implementering af orlovsdirektivet om øremærket barsel, er relevant at overveje en øremærkning af refusions-/kompensationsugerne. **Kvinderådet** bemærker, at barselsudligning til selvstændige er et vigtigt tiltag set i lyset af, at regeringen skal implementere EU-direktiv, der øremærker to måneder forældreorlov til fædre – og dermed også fædre med egen virksomhed. **Kvinderådet** nævner i den forbindelse, at de forventer, at der sikres refusion til begge forældre i den periode, der er øremærket.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Beskæftigelsesministeriet har noteret sig bemærkningerne vedrørende den kommende implementering af EU-orlovsdirektivet.